Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

23 432 De situatie in het Midden-Oosten

36 180 Doen waar Nederland goed in is – Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 796

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 september 2026

Via deze brief informeert het kabinet uw Kamer over de stand van zaken inzake medische evacuaties uit Gaza, zoals door uw Kamer verzocht middels een motie van de leden Kröger en Dobbe (Kamerstuk 23 432, nr. 767).

Humanitaire en medische situatie in Gaza

De humanitaire situatie in Gaza is kritiek. Volgens OCHA kampt het merendeel van de bevolking momenteel met tekortkomingen op het gebied van voedsel, huisvesting of toegang tot essentiële dienstverlening.[1] Op dit moment is er, elf maanden na het staakt-het-vuren en de inwerkingtreding van het Vredesplan van president Trump, ook nog altijd geen sprake van vrije, ongehinderde toegang voor humanitaire en medische hulp. Kerem Shalom is de enige grensovergang die open is voor hulpgoederen, desondanks komt er structureel te weinig hulp naar binnen. Hulporganisaties hebben te maken met ernstige belemmeringen voor het leveren van hulp. De Palestijnen in Gaza zijn afhankelijk van Israëlische goedkeuring om goederen, diensten en materialen al dan niet door te laten. Dit leidt tot beperkingen op commerciële en humanitaire toevoer. Israël hanteert een brede lijst met *dual-use* goederen (civiele goederen die in theorie ook voor militaire doeleinden kunnen worden gebruikt), met als gevolg strenge restricties ook voor alledaagse en levensreddende goederen. Ook blijft de herregistratieplicht voor internationale ngo's de hulpverlening bemoeilijken. Binnen de Gazastrook worden humanitaire operaties gehinderd door aanhoudend geweld, bewegingsbeperkingen, beschadigde wegen en infrastructuur.

[1] OCHA Humanitarian Situation Report 28 August 2026

kst-23432-796
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is ook het gezondheidssysteem in Gaza grotendeels verwoest. Zo is er veel schade aan medische infrastructuur, zoals ziekenhuizen en medische apparatuur. De resterende gezondheidszorg in Gaza opereert onder zware druk en met beperkte middelen. Er komen door eerdergenoemde toegangsrestricties onvoldoende medische goederen Gaza binnen waardoor er structureel tekorten zijn. Volgens het Rode Kruis zijn er bijvoorbeeld in Gaza geen hartoperaties meer mogelijk vanwege een gebrek aan medisch-specialistisch materiaal.[2] Door het gebrek aan medisch-specialistische zorg wachten volgens de WHO ruim 18.500 patiënten op medische evacuatie naar de Westelijke Jordaanoever, waar de ziekenhuizen capaciteit hebben of elders.

Financiële en diplomatieke inzet van het kabinet

Hulporganisaties zoals de WHO adviseren het kabinet om bij de medische hulpverlening aan patiënten uit Gaza de volgende prioritering te hanteren, in volgorde van urgentie: 1) Versterken van de medische capaciteit in Gaza, 2) Heropenen van de medische corridor tussen Gaza en de Westelijke Jordaanoever, 3) Medische evacuaties naar landen in de nabije regio en 4) Medische evacuaties naar landen buiten de nabije regio (waaronder Europa). Het kabinet onderschrijft de prioritering van de WHO. De inzet van het kabinet is om zo veel mogelijk patiënten op een humane wijze van adequate medische hulp te voorzien.

Het kabinet heeft eerder aan uw Kamer gecommuniceerd dat het vanuit realisme, uitlegbaarheid, uitvoerbaarheid en zorgzaamheid richting patiënten en families welwillend blijft kijken naar inzet voor verbetering van de zorg in de regio en medische evacuaties.[3] Op basis van geleerde lessen en gesprekken met de gezondheidsorganisaties vindt het kabinet het belangrijk om zo humaan en doeltreffend mogelijk bij te dragen aan zorg voor zoveel mogelijk patiënten uit Gaza.[4]

Het kabinet heeft daarom besloten tot een groot pakket voor urgente medische zorg voor zieke en zwaargewonde kinderen uit Gaza, door in totaal EUR 12 mln. additionele financiering vrij te maken voor zowel de versterking van de medische capaciteit in Gaza en de Westelijke Jordaanoever, als ten behoeve van medische evacuaties naar naburige landen.

Op dit moment is medisch-specialistische zorg nagenoeg niet beschikbaar in Gaza.

Daarom heeft het kabinet besloten om vanuit deze additionele financiering, een bijdrage van EUR 6 mln. aan de WHO te doen, waarmee de medische evacuatie van 250 zieke en zwaargewonde kinderen uit Gaza voor een medische behandeling in Jordanië wordt mogelijk gemaakt. Deze bijdrage is ter ondersteuning van het initiatief van de Jordaanse Koning Abdullah II om kindpatiënten uit Gaza te behandelen in Jordanië en daar opvang en medische capaciteit voor beschikbaar te stellen. Zorgverlening via dit initiatief van Jordanië geniet de voorkeur omdat dit het meest doeltreffend is: hiermee kan het grootste aantal patiënten uit Gaza van zorg worden voorzien, vele malen meer dan met dezelfde capaciteit in Europa. Zorgverlening in Jordanië heeft daarnaast een aantal

---

[2] https://www.rodekruis.nl/nieuwsbericht/tentenziekenhuis-voelt-als-vooruitgang-in-gaza/

[3] Kamerbrief inzake medische evacuaties uit Gaza naar Nederland (Kamerstuk 23 432, nr. 718 d.d. 31 maart 2026).

[4] Kanerstuk 36 180 nr. 218 Motie van de leden Van Ark en Bamenga, Kamerstuk 23 432 nr. 767 motie van de leden Kröger en Dobbe.

praktische voordelen, zoals de relatief beperkte reisafstand, en een overeenkomstige taal en cultuur.

Het kabinet werkt via haar diplomatieke kanalen aan de mobilisatie van een brede coalitie van landen die bij willen dragen aan dit initiatief, om zo tot een nog hoger aantal te evacueren kindpatiënten te kunnen komen. Nederland zet zich hier in verschillende multilaterale fora en bilaterale contacten voor in, waaronder tijdens de aankomende *High-Level Week* van de 81e Algemene Vergadering van de VN in New York. Medewerking van Israël is van belang om de in- en uitreis van patiënten uit Gaza te garanderen. Het kabinet beoogt tevens deze politieke boodschap in een brede coalitie van landen kracht bij te zetten.

Ook wordt EUR 2 mln. beschikbaar gesteld aan hulporganisatie *Save the Children*, waarmee de opvang en behandeling van patiënten uit Gaza die in Egypte verblijven kan worden gefinancierd.[5] Egypte heeft sinds 7 oktober 2023 meer dan 8.000 patiënten uit Gaza opgevangen. Een aanzienlijk deel van deze patiënten wacht nog altijd op specialistische zorg die niet altijd beschikbaar is in het publieke Egyptische zorgstelsel. Via de Nederlandse bijdrage kan *Save the Children* zorg inkopen in de private sector, waar voldoende medisch-specialistische zorg beschikbaar is. Hiermee wordt beoogd ongeveer 1500 patiënten te bereiken, zowel patiënten die reeds geëvacueerd zijn als nieuwe medische evacuees die zorg en mentale begeleiding nodig hebben.[6]

Het versterken van de medische capaciteit in Gaza blijft eveneens van groot belang. Daarom doet het kabinet ook een bijdrage van EUR 2 mln. voor levensreddende gezondheidszorg via het *Health Emergency Appeal for the occupied Palestinian territories* van de WHO, en een bijdrage van EUR 2 mln. aan het Nederlandse Rode Kruis voor medische zorgverlening in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever.

Naast het bepleiten van vrije, ongehinderde toegang voor humanitaire en medische hulp, blijft het kabinet zich, conform prioriteit 2 en de motie van de leden Dobbe en Kröger[7], specifiek ook inzetten voor de heropening van de medische corridor naar de Westelijke Jordaanoever, waarmee patiënten uit Gaza in ziekenhuizen op de Westelijke Jordaanoever (en Oost-Jeruzalem) van een medische behandeling kunnen worden voorzien.[8]

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma

---

[5] Cf. moties 23 432 nr. 769 Van Baarle c.s., 23 432 nr. 766 Kröger en Dobbe, 23 432 nr. 765 Dobbe en Kröger.

[6] Persoonlijke observaties van het bezoek van de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan Egypte van 4–7 mei jl., conform toezegging 202605-047 aan Van Ark.

[7] Kamerstuk 23 432, nr. 764.

[8] Tijdens de *World Health Assembly* van de WHO op 22 mei jl. heeft Nederland, in nauwe afstemming met de Europese Commissie, bijgedragen aan een namens de EU en haar 27 lidstaten afgelegde verklaring waarin wordt opgeroepen tot heropening van de medische corridor. Nederland heeft deze oproep herhaald tijdens het open debat van de VN-Veiligheidsraad over de politieke situatie in het Midden-Oosten op 10 juni jl. en tijdens de Raad Buitenlandse Zaken op 15 juni jl. Op verzoek van Nederland is de oproep tot heropening van de medische corridor tevens opgenomen in de conclusies van de Europese Raad van 18–19 juni jl. Daarnaast heeft de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Israël opgeroepen tot heropening van de corridor in een gesprek op 2 juli jl. met de Israëlische ambassadeur in Nederland.